

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ

Hirdetési díj:

Negy hasabos petit sorert 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetések alkalmán különösen aron vetőnek fel. Helyez-dij min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Mindennek az ujság az oka...

Abból az időből, amikor követek őrizték a magyar alkotmányt, a kiket utasításokkal a küldő vármegyék és kerületek láttak el, maradt fenn a vármegyéről ez az elnevezés: az alkotmány védbástyái. Kereskedelem és ipar a közlekedés primitív eszközei folytán verseny nélkül haladt a maga útján, a föld bőven öntötte termését, amelynek árából az akkori olcsó világban jutott mindenre, még maradt is. A közszereplés kizárólag a politikára szorított és a nemzet bel- és külharcaiban csakugyan mindmegannyi kis parlament, az alkotmány valóságos védbástyái voltak a vármegyék, a melyeknek színe-java felvonult és értékesítette publicistai tudását.

Azóta azonban nagyot fordult a világ sora, a parlament tagjai utasításokat küldőiktől nem fogadhatnak, a politikába csak időszakonként szól bele a nemzet; mióta állandó törvényhozó testülete van és minden idejét a polgárságnak a küzdelem, a kereskedelmi és ipari fejlődés, a kulturális előrehaladás szünet nélküli munkája tölti be.

Az alkotmány védbástyája a törvényhozás őrszemei a polgárság. Ettől az időtől, a mai kortól egy kicsit elmaradtak a vármegyék.

Nehezen megy át a köztudatba, fogadják el valóban az igazságot, hogy a vármegye politika nélkül is megélhet, holott pedig kiestek látkörükkel a mai politikai viszonyok ismeretéből.

Példa rá a sajtó megrendszabályozására irányuló mozgalom.

Mikor még a vármegyék voltak az alkotmány védbástyái, hejh! micsoda harcot vívtak a szólásszabadságért! Hiszen ez volt a védbástya fundamentuma. Vér- és pénzáldozatot sem vonakodtak hozni azért a közkinccsért, a melyben nemzetfentartó forrást láttak. A szólásszabadság fejlődése, kiforrott alakzata, hatalmas gyümölcse a szabad sajtó.

A szabad sajtó kezdeményez, védelmez, támogat, csinál alakokból férfiakat, kis városokból emporiumokat, bajokat jóra fordít és inséges vármegyéknek segélyt gyűjt.

De azért a jó vármegye sehogysincs tisztában a sajtó mibenlétével. Szerinte mindennek az ujság az oka, amit pedig csak ritkán olvas. Hogy valamit a közigazgatást is hibáztatná, arról egy vármegye közgyűlésterméből sem hallottunk beismerő szót.

A közigazgatási kiszolgálás a vármegyékénél a legrosszabb.

Az alkotmány védbástyái átengedik magukat az emlékeknek, keresik a po-

litizálás vesztett paradicsomát, nem tudnak beleilleszkedni az új korszakba, a mely a vármegye felvirágoztatására új alapokra más munkásságot követel.

A jó Isten tudja, mit olvasnak ki az ujságokból is. Az esküdszéki intézmény eltörlését követeli némely vármegye. Figyelmét bizonyosan elkerülte az a körülmény, hogy nemrégiben hoztak egy törvényt, a melynek alapján másfél év múlva még a nem sajtó útján elkövetett vétségek, sőt büntettek nagy száma is, esküdszék elé tartozik.

Hát azt, hogy kívánhatnók, hogy különbséget tegyen a vármegye sajtó és sajtóterméket, a melyre büszke lehet és a melyért, ha nem volna, még mindig küzdenie kellene, attól, a melyik zugirattal csak úgy terjedhetett el olyan nagyon, mert a legtöbb vármegye annyira idegenkedik az irás és nyomtatás elolvasásától.

Ha rossz a sajtó, jót kell csinálni, ha egyik ujság izgat, másikat kell találni, a melyik csitít és felvilágosít. Igen egyszerű ez a mesterség, mihelyt értenek hozzá.

A vármegyék- a melyek a sajtó rendszabályozását kívánják, tradícióikat tagadják meg. Statárium, erőszak ugyan hagyományai a megyei intézkedéseknek, de csak a rablóvilágból és

„Osztrolenka véres csillaga“.

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —

Irta: Kósa Barna.

— A Bem-Petőfi körkép. Nagy-zeben bevétel 1849. márczius 11-én. Festették: Styka Jan, Vágó Pál és Spányi Béla. Látható Budapesten, az Andrássy-ut végén, a város-igét bejáratától jobbra. —

Nem hírlapi ismertetést, hanem hős költeményt kellene írni e képről, illetve e kép tárgyáról, de csak maradjunk a szürke próza mellett. Lapos világot élünk, a poeziának nincs ma kelete!...

Pedig ez a kép csupa ragyogó költészet! És mégis tiszta valóság. Az 1849-ik évi diadalmas tavaszi hadjáratnak egyik legfényesebb jelenete: Bem apó; a lengyel-magyar szabadsághős, Nagy Szébenből, e hűtlen szász városból, kiveri a muszkákat, kik aztán az osztrákokkal egyetemben, kitakarodnak Oláhországba s a magyar sereg ura lesz egész Erdélynek.

Még nem akadt magyar költő ki az 1849-i évi diadalmas tavaszi hadjáratot s ebben a nagyszabedű csatát, hős költeményben megénekelte volna, a 48-as korszak nagy költői, kik vérbe mártott lantjukat véres kezekkel pengettek, elhullottak a csatatéren, elsenyvedtek az osztrák börtönökben, vagy — a nagy-szerű halál után — téboly borult elméjükre; tőlük hiába várunk hősi dalt, lantjuk elnémult örökre; a mai budapesti költők pedig, kik nem honvéd atillában, hanem gigerlis öltözetben feszítenek a körutakon, csak aszfalt-virágokat

termelnek. Nincs senki, a ki merész ajakát hadi dalnak érsztvén, a riadó vak mélyseget fölverje szavával!

Az mit azonban a magyar költők elmulasztottak, azt nemes buzgalommal igyekeznek pótolni a magyar festők, kik kezdik belátni, hogy a képirásnak nem az a feladata, hogy pusztán gyönyörködtessen, hanem az, hogy tanítson és lelkesítsen. Ily nemes, hazafiás cél szülte a Bem-Petőfi körképet, mely sokkal hitebben élénkbe tárja a nagy-szebeni csata lefolyását, mint a történetírók munkái.

Vágó Pál és Spányi Béla magyar festők, társulva a zseniális lengyel festővel, Styka Jannal, nagyon szerencsés kezzel választották meg a tárgyat, mert hiszen a nagy-szebeni csata fordulópontot képez az erdélyi hadjárat történetében. Ekkor zenghetett Petőfi, a szabadságharc vihar-madara, legnagyobb lelkesedéssel:

— »Mi ne gyöznénk? Bem a mi vezérünk!
A szabadság régi bajnoka!
Bosszuálló fényvel jár előttünk
Osztrolenka véres csillaga!

Küldd elénk te, koronás haramja,
Légiókat bérszolgáidat,
Hogy számodra, holt testeiken át
A pokolba készítsünk utat.*)

* Diadal-hirekkel volt telve a levegő. Nem kételkedett akkor abban senki, hogy a magyar szabadságharc győzelemmel fog vég-

*) Petőfi: »Az erdélyi hadsereg«.

zöldni, még pedig oly fényes győzelemmel, mely nemcsak Magyarország szabadságát adja vissza, hanem föltámasztja halottaiból Lengyelországot is. Az osztrákok több nagy csatában meg voltak alázva, a segítségükre jött muszkákat Bem apó kiverte Erdélyből, Branyiszko bérczeitől a fogarasi havasokig diadalmasan lengett a Szűz Máriás háromszínű zászló s büszkén repdesett felette a turul-madár. A kipróbált, tapasztalt lengyel hadvezérek, a levert lengyel szabadságharc bujdosó hősei, Bem, Dambinszky, Visoczky, Bulharyn, ott küzdöttek a honvéd seregek ellen. A magyar huszárok suljos kardjától és a honvedek szurony rohamától remegett az ellenség; az ujoncz magyar tüzéség csakhamar olyan gyakorlottságra tett szert, hogy az ellenség egész komolyan azt hitte és hirdette, hogy francia tüzerek küzdenek a rebellis magyarok oldalán. Azt sehogys em akarták elbinni, hogy fiatal magyar mérnökök és még fiatalabb diák gyerekek okoznak oly rettentő pusztítást ágyuikkal az ellenség tömött sorainon.

Debreczenben, a magyar szabadság őrvárosában, egymásután szerelték föl a honvéd zászlóaljokat s pár napi gyakorlat után küldték őket a csatatérre s az ujonczokból, az első tüzkeresztség után, elszánt, harczedett hősök váltak. Nem kellett senkit kötéllal fogni katonának; egy egyszerű toborzó dal, melynek dallama még a kurucz világból származott át hagyomány gyanánt, a nemzeti színű zászló alá sorakoztatott ifjat és öregét. Milyen egyszerű dal volt pedig:

nem a politikai, a nemzeti életből való emlékek.

Adjan nek igazságot, kenyeret és munkát a népnek, a dolgos a herét majd elüzi maga. Fejlesszék a vármegyét, foglalkozzanak a lakosság bajaival, keressék az orvosságot. Nem olyan bosszorkánymesterség az, csak foglalkozni kell vele. Idő múltán majd belátják a vármegyék, hogy mégis csak bölcs volt a kormány, a mikor nem vette komolyan felirataikat.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése.

Amint azt előre jeleztük az ülés csak déli 12 óráig tartott, hogy a delegátusoknak legyen idejük diszmagyarba öltözni a királyi fogadásra. Másfél óra alatt négy szónok szólott a szövetségi törvényjavaslathoz a hitelszövetkezetek tárgyalása folyamán.

Makfalvy Géza kitarta a kormányrendszernek amá büneit, a melyek a kisembereket oda jutatták, a hol ma vannak, a mikor már csak rendkívüli eszközökkel lehet rajtuk segíteni — tatán. A javaslat egyes intézkedéseit a baloldal helye-lesé között beható bírálattal kísérte.

Sámuel Lázár után Zichy Aladár gróf a néppárt nevében nyilatkozott és pedig akként, hogy a javaslatot csak akkor fogadják el, ha aggodalmak a részletes vitánál eloszlanak. A nap utolsó szónoka Solymossy László báró volt.

Delegációk a királynál. Ma fogadta ő felsége a delegációkat. Abban a beszédben, melyet az uralkodó úgy az osztrák, mint a magyar delegációhoz intézett, kihangzott az elégedetlenség a fölött, hogy az európai diplomáciának nem sikerült a spanyol-amerikai háborút megakadályozni. A királyi beszédből annyi rokonszeny hangzik ki Spanyolország iránt, hogy a beszédben foglalt semlegességi kijelentés szinte elveszti hatását amellől. A beszéd egyéb tartalma szintelen. Sokkal érdekesebbek voltak azok a megjegyzések, melyek

ket a király a delegációk fogadását követő cserélénél mondott és melyekben ő felsége ismételtlen figyelmeztette az egyes delegátusokat arra, hogy mennyire fontos a hadügy folytonos fejlesztése.

A delegáció fogadtatása egyébként így történt:

A magyar delegáció fogadtatása. A magyar delegáció tagjai a képviselőház ülése után egybegyűltek a főrendiházban, hol Széll Kálmán elölük terjesztette azon beszédet, melyet a felséghez intéz. A beszéd teljes helyesléssel fogadtatott. Ezután hosszú kocsisorban felvonultak a budai királyi palotába.

A delegátusok a nagy márványteremben gyűltek össze Itt Loebenstein udvari tanácsos szertár-igazgató fogadta őket.

Pontban egy órakor jelentették ő felségének, hogy a delegáció együtt van. Erre a király a trónterembe ment hol a trónszék előtt megállt. A delegátusok lekes éljenzéssel fogadták. A csend helyreálltával előlépett Széll Kálmán; a delegáció ez időszertint elnöke intézett beszédet ő felségéhez:

A király köve kezöleg válaszolt: »Hü ragaszkodásuk nyilvánítást élénk megelégedéssel fogadom és hő köszönetem kifejezéséve viszonzom.

Kü önös elégetelemre szolgál ez alkalommal ujlag hangsúlyozhatni, hogy viszonyaink az összes hatalmakhoz, különösen a velünk szomszédos államokhoz a lehető legjobbak.

A görög-török békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása fele közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további egyetértő összműködése folytán nekünk a Kelet politikai viszonyainak békés kifejtésére szolgáló szilárd alap fenn fog tartatni.

Azon okok, melyek arra indítottak bennünket, hogy a mult évben félmerült veszelék elszigeteltése és körülhatárolása céljából a többi hatalmakkal való egyetértésünket anyagi közreműködéssel is tanúsítsuk, immár elesvén, elháraroztuk, hogy hadsapatunkat és hajóinkat Kréta-szigetéről visszavonjuk és ezen, meg nyitva maradt konkrét kérdés megoldásánál ezenül csak a diplomáciai tárgya azok terére szorítkozzunk.

Öszinte megelégedésemre szolgál száraz-földi és tengeri haderóm ez alkalommal ki-rendelt csapatainak példás maguktartásért és földadataik köteleességü teljesítéséért elismerésemet kifejezhetni.

Mély sajnálattal kell megemlékeznem a Spanyolország és az amerikai Egyesült Államok közt kiört ellenségeskedésekről, melyeket sem a pápa ő Szentségének az összes európa nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a spanyol kormány messzemelő előzékenysége meg nem gátolhatt.

Midőn a szoros semlegesség fontartására el vagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhaj ásunknak, vajha mielőbb sikerülne a hadakozó feleknek a fölmerült ellentétek legyengítésére újjan e szomorító harcznak véget vetni.

Hadügyi kormányom, tekintettel a bizonytalan helyzetre, valamint az összes államok hadi erejének gyorsan haladó fejlődésére, a fegyvereknek és a hadianyagnak a mult évben jelzett és megkezdett nagyobb mérvű beszerzését ez evben folytatata.

Meg vagyok gyözödvé, hogy ezen előrelátásból tett intézkedések megítélésében önöket szokott belátásuk és hazafias áldozatkészségük fogja vezérelni.

Bosznya és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának kötségei ez idén is saját bevételeikben lelik teljes fedezetüket.

Melegen óhajtvta, hogy működésüket áldásos siker koronazza, szívélyesen üdvözölöm önöket.

Az osztrák delegáció fogadtatása.

Az osztrák delegációt a király 12 órakor fogadta az előirt szertartások szerint. A delegációt Javorszky lovag vezette, ki beszédben biztosította ő felséget az osztrák delegáció tiszteletteljes hódolatáról. Megemlékezett arról, hogy ötven éve annak, hogy az uralkodó trónjára lépett; ez ötven esztendő Ausztria nemzeti történelmük legzebb korszakának tekintik. Az osztrák delegáció is ünnepel s részvesz a jubileumi ünnepségekben. Fohászkodik az éghez, hogy az uralkodó életét még sokáig tartsa fönn a monarchia s népeinek boldogságára.

— »Kossuth Lajos azt üzenté:
Elfogyott a regementje;
Ha még egyszer azt üzeni:
Mindnyájan el »fogunk menni!

Es el is mentek mindnyájan!...

Ilyen lekesedés mellett aztán nem volt csoda, hogy diadáról-diadára szálltak s nem csoda, hogy bizvan bíztak a végdiadalban is. Hogy romnyiekben megis csalókoztak, az nem az ő bátorságukon múlt!

Damjanics mellett Bem apó, az erdélyi hadsereg fővezére, volt a magyar szabadságharc legünneményesebb hőse. Mindketten szlav származásúak. És ez adja meg a magyar szabadságharc igazi karakterét, azt tudniillik, hogy a magyar szabadságharc nem volt kizárólag a magyar faj harcza, hanem a szabadság-szerető népek harcza a zsarnokság és annak zsoldosai ellen.

Bem apó ercyszobra, melyet a nemzet halás kegyelete emelt s a lengyel egyetemi ifjuság küldöttségének jelenletében leplezett le, ott áll a székelység fővárosában, Marosvásárhely főterén, tehát a legmúltóbb helyén, mert hiszen a vas-szívű és acél-karú székelység segítségével vívta Bem apó leghíresebb csatáit. E körképen pedig a festő ecseje örökítette legnagyobb diadalának egyik emlékezetes pillanatában: amint régi ellenségeivel az oroszokkal szállott szembe. A lengyel hő, alakját lengyel festő, maga Styka Ian, vetette vászonra s az ő leMBERGI műtermében készült az egész körkép, a fentebb említett magyar festőkön kívül több tehetséges lengyel festő közreműködésével; így e körkép nem csak tárgyánál, de technikai kivitelénél fogva is megújította a régi lengyel-magyar barátságot.

A medgyesi országot magaslaton látjuk Bem apót és táborkarát, kik mindannyian nagy figyellel kísérik a c-ata folyamat. Bem apó pompas menen ül, szürke köpenyegbe burkolozva. Lovag-ostortat mellyel a vizakna-devai útközében az agyuit elfoglaló osztrák vadászokat megkorbácsolta, s agyuit tőük visszavette, mereven szoritja megsebzett jobbáiban s látható gyönyörrel és megelégedéssel nézi a kaszás székelyeknek a köhid ellen intézett vakmerő rohamát. Bizonyára eszébe jutott ekkor az ősz vezérnek az osztrólenkai csatá, midőn pár agyujával 4 óra hozzat vedte az oroszok ellen az osztrólenkai hidat s kivívta az »osztrólenkai hős« nevet. A vezér előtt huszar-trombitás áll gyalog, figyelve a rajongásig szeretett ősz vezér minden mozdulatára s várva annak utasítását.

A vezér mögött a táborkar fényes csoportozta áll. Ott látjuk a ma is élő Czetz János erdest, a vezérkar főnökét, ki nyergében előre hajol s sas-szemekkel figyel az ellenség hadállását és minden mozdulatát. Czetz János erdes és napon annyi jelet adta vezéri ügyességének, hogy Bem apó tábornokká leptette elő, s kitüntetésül rábizta a másik hűtlen szász városnak, Brassónak bevétele. A vezérkari főnök mögött a pompás diszmagyarba öltözött Dobai József kormánybiztos látható, mellette a zászló-tartó huszar, hatul Zariczki százados, a lengyel legio parancsnoka, lengyel uhánus egyenruhában, (az uhánus egyenruhát és uhánusait is az osztrákoktól hozta magával); majd egy nem régen elhunyt kedves ismerősünkre akadunk: gróf Teleki Sándorra, ki jobbját szemé elé tartva, a távoiba nezz; még ekkor persze gróf Teleki Sándor delczeg fiatal ember volt, természet megfeszül a kávé-barna atilla, egészen

más képet mutat e csoportban, mint midőn Debreczenben a »Kis-Pipa«-ban poharaztatású vele, hallgatva e beszéleteit a szabadságharc nagy napjából: Teleki közelében láthatók: Hrabovszky, b. Kemény Farkas, Pünkösti s. tisz, egy bécsi legionarius, fővegen a halálfejjel.

A táborkarról balra Bemnek híres tüzeire »dolgoznak«. Haláltokaitó agyuk csakhamar ehaligattatják az orosz útegeket. Tavolabb a honvédek tamadásra készülnek.

A Krumm-patak feletti köhidat kaszás székelyek ostromolják s véres harcban keverednek az orosz gyalogsággal. Batran törnek előre a székelyek, nem törődve azzal, hogy az oroszok puskagolyókkal s szuronyokkal fogadják. A kiegyenesített kasza is jó fegyver, csak bátor és izmos kéz forgassa. Lme a hidat védő oroszok máris ingadoznak. A székelyek köze az ország-ura bomba c ap le, leterítve sok bátor harcost, de a székelyek annal nagyobb harczi dühöl és elszántsággal vetik magukat az oroszokra. Ez a képnak a legmozgalmasabb jelenete. Szemünk előtt foly a harc, úgy tetszik, mintha valóságban látnók, a mint székelyek és oroszok egymást fenebában emeszitik, csak a csatakiáltásokat nem halljuk, pedig ott vagyunk a harc kellő közepén. Az utfele, hol az öldökölő harc foly, a Megváltó keresztje áll, agy-golyóktól megrongálva. Nyugalmat csak a kereszt mutat, minden egyéb mozog a képen. Az ország-ura fölkapaszkodó székelyek, a mint megpillantják Bem apót, örömrivaltásban törnek ki, kucsmáikat lengelik feleje, azután sietnek a hid felé, a többiek nyomában, a hol a halálgyilkos aratást tart.

Az oroszokat azonban más oldalról is keményen szorongatják. A rendes honvéd

A király a beszédre válaszolt. A beszéd szövege teljesen azonos avval, a beszéddel, melyet fennebb is ismertünk.

Az osztrák delegáció fogadtatását is cercle követte, melynek során az uralkodó több cseh és német delegatussal beszélt az osztrák parlamentáris viszonyokról és a nyelvrendeletek kérdéséről.

Az osztrák delegáció fogadtatásánál a közös minisztereken kívül résztvett Thun gróf osztrák miniszterelnök.

Uralkodóknak a delegációhoz intézett beszédnek legjellemzőbb része az, amely a rendkívüli hadügyi költéségek nemcsak a többi államok hadsereinek folytonos fejlődésével, hanem egész határozottan a bizonytalan helyzet-tel is okadatozza. De mert a trónbeszéd többi részében a békét erősen hangoztatja a bizonytalan helyzetnek nem kell egyébb jelentőséget tulajdonítani mint hogy ezzel is nagyobb súlyt a karta helyezni a hadügyi költéségekre. A delegációk rendeltetését tekintve alandóan nem is más; mint ezen rendkívüli pótkiadások megszavazása; a közönséges állapot boldogító volta ebben van.

Batyu-kirándulás.

A debreczeni könyvnyomdások önképző osztálya 1898. május hó 15-én vasárnap reggel a halapi erdőre batyu-kirándulást tervez melynek műsora a következő:

1. Gyűlékezés. A várud-utcai indóház előcsarnokában reggeli 3/4 órákor.

2. Indulás. 5 óra 20 perczkor, a rendezőség által roppant aldozatok árán kiadott — Kélet Expressvontat nappali, ebédlő- és hálókocsikkal ellátott szakaszain.

3. Erkezés. 6 órákor robog be a vonat a halapi park lobogódsít őlött indóházába, hol az érkezéi társaságot a rendezőség egy csoportja fogadja; s bátor lesz a m. tisztelt kirándulókat az álmóshoz igen közel eső, a Halapi Hoteltulajdonos birtokát képviselő s a rendezőség által mesésen feldíszített elragadóan szép tündervölgybe vezetni.

csapatok oldalról támadják meg őket, golyóval és szurronnyal; a városi réten át új orosz csapatok vonulnak ki a városból kikkel azonnal szembe száll a lengyel származású Dankovszky őrnagy által vezényelt honvéd zászlaj s e d e l a t h a t ó, h o g y e p o n t o n i s v i s s a v e r i k a z o r s z o k a t.

Skaryatin orosz ezredes egy fás magaslattól nezi a küzdelmet, mely számára diadalt hozni nem fog, mert Bem apóban emberére talált. Skaryatin is bátor katona, büszkesége az orosz hadseregnek, mely őszintén fajtája a nagy veszteséget, midőn később a segesvári csatában, Bem apó egy ágyu golyóval leterítette a lováról.

Ujabb es újabb honvéd csapatok sietnek a tűzvonalba, majd pedig a Kiss Sándor alezredes által vezényelt Vilmos és Koburg huszárokat látjuk, a mint az orosz tüzereket megfú amitják. Az ágyuk fedezetére kirendelt orosz gyalogság sor üzzel fogadja a huszárokat, de azért azok csak rohaanak előre feltartoztatás nélkül. Legelől villogtatja kardját Kiss Sándor, nyomában huszárai szaguldana, ki tudna, ki merne ennek a rohamnak ellent állani? Láttatok e már pusztai fergeteget mely megremegeti az alföldet? Karezagtol Ohatig, Ohatig Debreczenig ilyen volt az a huszár roham mindent elseprő, mindent megsemmisítő!

A huszárok után magyar tüzerek sietnek, hogy ágyuikkal ők is beleszóllhassanak a nagy szerű kővezertbe, hol ágyu-dörgés adja a mely basszus hangot, harsogó trombiták helyettesítik a lágy fuvolat s tapsolás helyett fegyvercsőr és halálzsík.

Vége köv.

4. A leszerelés. Érkezés után az előre elkészített hangyamentes «Élestárba» mindenki lerakhatja a földi élet egy 16 órájára elegendő eleségfele — hozományait. A vidámság folytonos ébrentartására rendelt «Géogéol» és «Gondülő» név alatt ismert folyóságokkal a Halapi Hóteit tulajdonos fogja igen olcsón ellátni a m. t. közönséget.

5. Szalonnasütés. A leszerelés alatt már lobogui fognak a tüzek s nyarsakat nyelve nyulogó nyárfák nem idős hajtásából, a társaság egy része szalonnasütéshez fog. Aki pedig e menyői élvezetben nem talál gyönyörűséget, batyut bont és reggelizik saját étlapja szerint.

6. Versenyfutás. Hogy pedig a reggeli meg ne ártson, a rendezőség síkfutáshoz állítja fel a jelentkező matadorokat, kik is a kürtjelre megeresztvén az apostolok lovait s roppant rugásokat mérve az anyaföldre selyem-szarnyakon repülnek a kitűzött baber felé. A győzteseknek két meglepően díszes, reudkiült értékes díjat tűzött ki a rendezőség.

7. Díjbirkozás. A világhírű nemzetközi athlétát, Signor Wohllót sikerült megnyerni az ünnepélyünkön szereplésre, aki a debreczeni nyomdász-herkuleseket mérközésre hívja fel. (A díjbirkozásban résztvenni akarók szándékukat a rendező-b zottságnál jelenthetik be.)

8. Zsákfutás. A zulu- király, Csetevájó által egyedül kitűntetett angol zsákfutó, Mr. Takkaes, kiáltványt bocsát ki a debreczeni nyomdász ifjakhoz, a sportok e legnevesebikének fellendítése iránt s egyszers mind tudatja, hogy a ki vele zsákban sikra szal és futáshoz eléri, egy rendkívüli értékes emléktárggyal fog kitűntetni.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a versenyek kezdetét, valamint a társaság egybehívását kürtzengéssel fogjuk jelezni (a kürtöltre a történeti nevezetességű ezer éves Lehel kürtje szolgál, amit a rendezőségnek sikerült — habár nagy aldozatok árán — J.-b. varosától ez ünnepélyes alkalomra megszerezni.)

9. Labdázás; különböző játék faja az egész társaság közreműködése mellett.

10. Az első halapi osztályorsjáték húzása; a huzást egy halapi nympa teljesíti. Nem kímélve a költséget, a legértékesebb emlék és dísz tárgyak nyerhetők. (Egy sorsjegy ára 2 kr, mond 4 fillér.)

11. Nagy hangverseny, előadva a műkedvelők által egyuttal Nagy szőlő hangverseny. A legjobb enekesek közt 3 értékes díj van kitűzve.

12. Föllepte a közkezdveltségű «kirándulók zenekarának», melyben esakis a legelőkelőbb erők működnek közre.

13. Szavaltat és felolvasás; előadva a legjobb szavaltó és a legnagyobb hatást elérő műkedvelő uraktól, kik külön vonaton érkeznek a Halapra.

14. Hintázás. A hölgyközönségnek remek párnakkal ellátott hajóhátak állanak rendelkezésére.

15. Szenzáció!!! Léghajó feleresztés. Rendkívüli érdekes! (Mastr. Jacobi által felbocsátva), három óriási léghajó lett e czétra hozatva Párisból; egyet ezek közül a nagy francia államférfi Gambetta használt, nevezetesen ez alkotmányon szökött ki kétszer a Poroszoktól körüzarolt francia fővárosból. Sikerült ezt és meg két másikat a rendezőségnek megszerezni. Ha akad vállalkozó szellem, a ki a léghajók valamelyiken a felszállást meg akarja kísérteni: 1000 ft bántpénz lefizetése után, a léghajók bármelyike rendelkezésére áll.

16. Fazéktörés. E roppant szórakoztató mulatságra előre is felhívjuk a társaság figyelmét.

17. A spanyol-amerikai háború folytatása a halapi oceánon. Az ünnepély egyik legkiemelkedőbb pontját e nem mindennapi látványosság fogja képezni, nevezetesen; mint a közönség is tudja, a halapi oceánon at lehet jutni a Földközi tengerrel a Csendes Oceánra Most kaptuk a tenger alatti sürgönyt, hogy az «Alfonzó» nevű spanyol hadi korvett itt a halapi oceánon fogad csatát az öt üldöző «Colombus» nevű amerikai torpedónaszáddal. E csatát, — aminek kimenetele bizonytalan — két kitűnő tengeri hadvezér vezeti, nevezetesen a spanyol «Alfonzó» parancsnoka Don Morvayró tengernagy, a «Colombus» amerikai hajója pedig Mr. Werross ellenadmirál.

13. Nagy táncmulatság; a Halapi-Vigadó összes remekül feldíszített és fényesen kivilágított termeiben.

19. Tűzijáték; a kiváló porosz komikus Lederer von dr. által bemutatva.

20. Indulás: lámpion és görögtűzfény mellett, a suttogó, bucsuzó lombok alatt, az állomás felé, zenekar kísérete mellett.

Résztevők: férfiak 50 krt, nők 30 krt fizetnek, ezen összegben az oda- és visszautazás befoglaltatik.

A kirándulásra jelentkezők minden ferfitagja egy egész eredeti «Halapi Oszályorsjegy» díjtalanul kap.

Részvéltre pénteken estig lehet jelentkezni Benedek Sándor r.-b. pénztárnoknál.

Táviratok.

Tótkomlói kettős gyilkosság.

Tótkomlóson Szenteczky Janost és nejét lakásukon meggyilkolva találtak. Stauber kunszentmártoni szabó segédet vizsgálati fogságba vették, de közben elfogták a valódi gyilkost Stóber István személyében s így az artatlanul gyanúsított szabóságát szabadon bocsátották. Erre vonatkozó táviratunk a következő:

Kiss Dr. orosházi vizsgálóbíró letartóztatta Stóber István nem Stauber kunszentmártoni szabóságát, ki nyugodtan elbeszélte mint értotta ki tótkomlóson kenyércőjét Szenteczky Janost és nejét. A gyilkosságot egymaga követte e. Brlián Pál társát azért letartóztatta, mert Stóber nála helyezte el a pénzt és azt 6-25 frt akkor deponálta Burián az előjárásnál, mikor hallotta, hogy társa töredelmez beismerést tett. A legyilkoltak négy gyermeke feküdt meg a gyilkosság színhelyén és Stóber azt mondja, hogy ezek is a halál fia ha megmoccannak. A kicsinyek melyen aludtak. Csermák lelkeszt temette a legyilkoltakat. A részvét óriási.

Királyi kihallgatás.

Budapest máj. 12. A «Debr.» er. táv. Ő felsége e hó 16-an Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések a cabinet irodában (budai kir. várak) eszközöltetnek mindennap d. e. 9-től 2 óráig.

Állatforgalmi intézkedések.

Budapest máj. 12. A «Debr.» er. táv. Értesülésünk szerint az osztrák belügyminiszter máj. 14-től kezdődőleg a Pestvármegyei váci alsó és felső jarasa ellen ragadós tüdőlob miatt, továbbá Szabolcsvármegye és Sopron város ellen sertésvesz miatt fentartott állatbeviteli tilalmat megszüntette, azonban a Nagyküküllő, Nyitra, Somogyvármegye és Debreczen, Kecskemét, Pancsova városok területéről származó sertéseknek Ausztriába való bevitelt megtiltotta.

Ragadós száj és körömfájás miatt az osztrák kormány Magyarországra ellen semmiféle állatforgalmi korlátozást sem tart fen, annál kevesebbé, mert a körömfájás Magyarországon csak mérvben, mindössze 8 községben van elterjedve, holott Ausztriában e betegséggel 130 község van fertőzve.

Szerb választások.

Budapest, május 12. A Debr. ered. táv. A szerb szakszínai választásokról jelentik Belgrád b ó l a «Ké. Ért.»-nek: A passaroviczi haladó párt vezére Max i n o v i c s St. a kormányon levő haladó párt ellen irányuló proklamációt b esájtott ki, melyben pártíveit arra hívja fel, hogy csoportosuljanak a jelenlegi kormány ellen Novakovic Stoján személye körül. A liberális pártnak is meglehetősen része készül a miniszterelnök ellen, a kinek kilátásai a mostani választásoknál elég kedvezőtlenül alakulnak.

Le a panganéttala!

Budapest máj. 12. A »Debr.« er. táv. Arad város közgyűlésén elhatározottak, hogy a katonai oldalfegyver szolgálaton kívüli viselésének betiltása iránt az országgyűléshez felirat intéztessék, a cselédmizériakon menedékház felállítását segíteni óhajt, az agg honvédek segélyét megduplázva és a szódavíz adót h.-ként 1 frtra leszállítja.

Köszönet Darányinak.

Budapest máj. 12. A »Debr.« er. táv. Szabolcs megye rendes tavaszi közgyűlésén Daranyi földmívelési miniszternek a Nyirbátorban fellepett takonykór elleni óvintézkedések sürgős elrendeléseért jkönyvi köszönetet szavaztak és erről kivonatban fogják értesíteni.

A megrendszabályozott szocialista vezérek.

Budapest, május 12. A Debr. ered. táv. Nem egy szocialista vezérnek, ki legutóbb a főváros területéről kiutasítottak, benső vágya, hogy azt a kiutasító rendeletet visszavonja a hatóság, meg azon az áron is, hogy ők örökre bucsút vegyenek a szocialista tanok terjesztésétől. A kiutasított szocialisták legnagyobb része ugyanis hivatalnok, és iparos. Ezek óta Budapesten elve, megszokták a fővárosi életet s nem tudnak beletörődni illetősegi helyük kicsinyes viszonyai közé. Egyike a kiutasított szocialista vezéreknek már vissza is tért. Budapestre. Ez Steiner Jenő cipész mester. kik a rendőrség Gosz ony varmegyei faluba utasított, minek következtében kénytelen volt itt hagyni nejét, gyermekeit és virágzó cipész üzletét. A családja utáni vagy arra ösztönözte Steinert, hogy Pazmányi Déneshez volt képviselőhöz forduljon akadémiának közléseért, hogy a miniszter a kiutasító rendeletet vonja vissza. — Mint a »Kel. Ért.« jelenti, Steiner tegnap vissza is tért családja körébe — most szorgalmasan dolgozik. — Együttal megígerte, hogy ezután tartózkodik minden szocialista mozgalomtól és kizárólag családjának fog elni.

Gyűjtés magyarellenes izgatásra.

Budapest, máj. 12. (A Debr. ered. táv.) A tervbevett magyarellenes tüntetés bukaresti rendezői — úgy látszik — elfelejtették, hogy a tüntetéshez ép úgy, mint a háborúhoz 3 dolog szükséges: 1. pénz, 2. pénz és 3. is pénz. Csak röviddel ez előtt jelentették, hogy a nemzeti bizottság bizottság bizalmi férfai elhatározták, hogy Románia minden nagyobb városában május 15-én magyarellenes tüntetéseket rendeznek. — melyre Bukarestből akarnak szónokokat küldeni. A tüntetés céljaira gyűjtést is indítottak, a máskor áldozatkész pénzintézetek és magánosok ajtaján segélyért kopogtattak, de most — úgy látszik — hiába. Az egyetemi polgárok bizottsága most szerényen kijelenti, hogy csak 4 ilyen gyűlést tartanak meg és pedig azért, mert — nincs rá pénzük. Ugy hallik, hogy a 4 gyűlést Galatzon, Krajován, Ploestin és Foksani-ban rendezik.

Orvosi kamara Szerbiában.

Budapest, máj. 12. A belgrádi orvosok egyesülete egy törvényjavaslat kidolgozásával foglalkozik, mely javaslat az orvosi kamara rendszeresítéséről szól. — A kormány ezen javaslatot a szkupstina legközelebbi ülészában szándékozik beterjeszteni.

Nincs többé galamblovészet.

Budapest, május 12. A sajtó minden oly dalról erősen támadta azt a sportot, melyet különösen Bosznia pompás fürdőhelyén lidzsében üztek kiválóan és pedig a galamblovészetet. Most a sok támadások hatása atatt a boszniai országos kormány elhatározta, hogy a galamblovészetet beszünteti. Ezentul tehát lidzsében is üveggolyókkal lövöldöznek, a mi mellett különben szintoly jól lehet mulatni és — még a szegény galambok sem esnek áldozataul a kedvtelésnek.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

— Második nap. —

A terem még ma is szépen meg volt telve, sőt néhány új alakot is vettünk észre. Így megjelent a mai napra T i s z a Kálmán is, aki körül sűrű tömegekben verődtek össze régi s újabb hívei.

A tegnapi gyűlés végén meg volt néhány érdekes tárgy. a melyről a következőket jelenthetjük.

A bács-aranyosi egyház, mely eddig társ egyház volt, anyaegyháza való alakításairánti kérvénye Görömbey Péter esperes felvilágosító szavai és többek hozzászólása után elfogadtattott, illetve anyaegyházzá való szervezkedése megengedtetett.

A felső szabolcsi egyházmegye kérésére a bács-aranyosi, gelsei, k-apáthi, lövői filaknak, mint a melyek régebben anyaegyházak voltak, a kerületi közgyűlés megengedte, hogy az üres lelkesi állomásokat ismét betölthessék.

A néhai Jóó István halála folytán az iskolalátogatások érdekében tett püspöki intézkedések jóváhagyattak.

Kiváló jelentőséggel bír a tisztántuli középiskolai tanáregyesület felterjesztése a tanárképzés tárgyában. A tanáregyesület addig is, a míg Debreczenben letesülhet a filozófiai fakultás, a protestáns szellemű tanárképzés elősegítésére indítványozza, hogy a filozófiai fakultás alapjainak kamataiból két a kerületi pénztár terhére pedig 500—500 frtos ösztöndíjat alapítson a kerület a budapesti Eötvös kollégiumban s hasonló stipendiumok kitűzésére hívassanak fel a konvent utján a többi egyhk. Ez ösztöndíjak élvezői, rendkívüli hallgatói legyenek a budapesti theológiai akadémiának. Továbbá eszközö tessék ki, hogy a külföldi akadémiákon magyarországi ref. ifjak részére tett alapítványokra tanári pályára készülők is felvétessenek.

A kerületi tanügyi bizottság teljesen egyetértett a tanáregyesülettel a tanárképzés fontosságára nézve s indítványozta, hogy a kérdés tanulmányozására, a kezelés, fővetel stb. módzatainak javaslatba hozására küldöttséget alakítson a közgyűlés. Ezen indítványt vita nélkül elfogadván, a küldöttség tagjaira nézve az elnökség holnap tesz pro-
pozíciót.

A mai gyűlést gr. Dégenfeld József kilencz óra után nyitotta meg, s első sorban a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették némi módosítással.

Első tárgy a debreczeni ev. ref. főiskola második német nyelvi tanszékének betöltése volt, melyre első sorban a jelölés történt meg. — Jelentkezett 4 pályázó, kiket a gimn. tanári kar egytől egyig képesítettnek jelzi és a következő sorrendben ajánlja őket:

Első helyen T ó t h Benő miskolci ev. ref. főgimn. r. tanárt, másodsorban K e c s k e m é t h y M. Lajos okl. lelkészt és jelenlegi főisk. h. tanárt, harmadik helyen G y ö n g y ö s s y László, 4-ik helyen Á g h Norbert Lajos állami tanárokat, utolsó pályázó azonban, mint D ó c z i Imre igazgató jeleltette, kérvényét visszavonta s így csak három pályázó között fog a választás megejteni.

Ezzel kapcsolatban bejelentik a debreczeni ev. ref. egyház tanárvalasztó küldötteit, mire az elnökség elrendelte a kerületi választó küldöttek választására a szavazást. Míg a beadott szavazatokat összeszámolják, a gyűlés tovább folyik.

A vallástanárok fizetésére vonatkozó konventi határozatát küldöttségnek adták ki. A debreczeni főiskolánál a párhuzamos osztályok további fejlesztésének ügyét kiadták a gazdasági tanácsnak.

Debreczen városnak a főiskolai nyilvános olvasóterem céljaira megszavazott 800 frt segélyért elismerő köszönetet szavaztak.

A középiskolai tantervrevizió ügyében a felsőbb egyházi hatóságok intézkedését tudomásul vették.

Mivel a debreczeni ev. ref. főiskolában igen felszaporodtak a magántanulók, a közgyűlés a magánvizsgádjukat egy osztályból teendő vizsgául 40. osztály összevonással pedig 60 frtra emelték fel. A rendkívüli tárgyak tanítások ügyében a tanügyi bizottság javaslatát meghallgatván, elhatározták, hogy a francia nyelvet dr. Nagy Zsigmond fogja tanítani, a szabadkezi rajz és gyorsíras tanítása ügyében pedig — későbbben hoznak határozatot.

Ekkor jelentette a szavazatszedő küldöttség, hogy tanárvalasztókat legtöbb szavazatot kaptak egyháziak: S z a b ó János, S z é l l Kálmán, D a v i d h a z y János, D o r o g h y Lajos esperesek; világiak: T i s z a Kálmán, H o r t y István, gróf D é g e n f e l d Sándor, G y ö r g y Endre. A debreczeni egyház kiküldöttei a következők: K i s s Albert, D i c s ö f f y József, M i t r o v i c s Gyula, K o v á c s József, S z a b ó László, dr. S z. S z a b ó József, K ó t h Kálmán, ifj. S z u n n y o g h y Bertalan, a tanárvalasztó küldöttség az elnökség vezetése alatt a szomszéd terembe vonult, a választás idejére a közgyűlést felfüggesztik.

Egy negyedóraig tartott a tanácskozás, melynek eredménye az, hogy a küldöttség (elnökség nem szavazván) 15 szavazattal ellen, (mely T ó t h Benőre esett.) K e c s k e m é t h y M. Lajos eddigi h. tanárt választotta meg.

Az egyházkerületi tanügyi bizottság javaslatára a közgyűlés egyházkerületi középiskolai felügyelővé egyhangulag közfelkiáltással D ó c z i Imre debr. főgimn. igazgatót választotta meg, ki megválasztásáról értesítetvén, arra a következő szavakkal válaszolt.

Mely megilletődéssel köszöni a bizalmat, melynek csak töredékes szavakkal adhat az ünnepélyes percben kifejezést. Érti, hogy nagy kötelességek várnak rá, talán több, mint a mennyit megígérhet, annyival inkább, mert bármennyire buzog benne a kötelességérzet, mivel meg hatásköre sinces tisztáza állásának, nem hiszi, hogy elődje nagy tehetségének méltó utódja lehet. Egy biztatja mindössze, az hogy 21 évi tanárkodása és 8 évi közoktatási tanácsi tagság alatt szerzett tapasztalatai után képessé fogják tenni állása betöltésére. Néhány programszerű kijelentés után még egyszer megköszöni a bizalmat.

Gr. D é g e n f e l d József főgondnok néhány szóval üdvözli Dóczyt s indítványára holnap fogják Kecskeméthyvel együtt fel-
esketni.

A Dóczy Imre felügyelővé választásával megüresedett gimnáziumi igazgatói állásra tanári kar 5 szóval 4 ellen Sinka Sándort ajánlja, kit a közgyűlés egyhangulag megválaszt.

A Dóczy Imre megválasztásával megüresedett tanári állásra a pályázat megfogalmazásával a tanári kart bizta meg.

Ekkor következett a legfontosabb tárgyak egyike: a főiskolai igazgatói tanács szervezete. A javaslatot általánosságban elfogadták. A részleteknél a tanács tagjait el-
soroló szakaszról indult meg a vita.

G y ö r g y Endre azt indítványozta, hogy a szakaszból a debreczeni ev. ref. egyház képviselőinek megemlítését — hagyják ki.

P u k y Gyula elvileg is ellensége a tanács felállításának, de erről most nem szól, csak az ellen emel kifogást, hogy a tanári kar tagjai részt vegyenek a tanácsban, mert a tanácsnak a tanári kartól függetlennek kell lenni.

B a c z o n i Lajos előadja kérdés történelmi előzményeit és Puky Gyula javaslatának ellene nyilatkozik, de a G y ö r g y Endrét pártolja.

T i s z a Kálmán elállván a szótól, S i m o n f f y Imre védi a szöveget, mire elnök a vitát bezárja, a szavazást pontonkénti rendli el. A debreczeni egyház képviselőt elfogadták, vlamint a tanári karokét is.

Lapunk zártakor a gyűlés még folyik.

Kávésók és vendéglősök kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 12.

Ma délelőtt fél tíz órakor Magyarország különböző vidékeiről összegyűlt vendéglősök tartották még kongresszusukat a Bika disztermében.

A kongresszus tisztikara választás utján a következőképen alakult meg:

Elnök: Gundel János.
Társelnökök: Virth Ferencz,
(Budapestről) Kamer Ernő,
, Prindle Nándor,
, Mehringer Rezső,
(Szeged) Bokros Károly,
Juránovics Ferencz,
, Priváry Pál,
(Kassa) Seres Márton,
(Kolozsvár) Szarka Jenő,
(Debreczen) Hauer Bertalan.

Jegyzők: Popper Miklós (Budapest), F. Kiss Lajos (Budapest), Sárvány Árpád (Budapest), Dr. Szilassy (Arad), Dr. Faris Endre (Pécs), Vetéssy Béla (Debreczen).

A tegnapi nap.

A tegnapi nap folytatolagos üléséről a következőket közöljük:

A nyugdíjgyűlés alapjára befolytak a következő adományok:

Gundel Károly	200	frt.
Hauer Bertalan	100	"
Dozsó Dome	100	"
Furanovics Ferencz	100	"
Kamer Ernő	100	"
Kammer Ferencz	100	"
Bokros Károly	100	"
Nagy Gábor	100	"
Sverteczky J.	100	"
Maltai czég	200	"
Első Magyar serfőzde	1000	"
Drechsler Jenő	100	"
Stadler Károly	200	"
Glück Frigyes	200	"

stb stb.
A közgyűlés minden egyes adományt élénk éljenzessel fogadott. Az ország különböző vidékeiről egybegyűlt eddig megalakult nyugdíjgyűlések szintén bejelentették, hogy alapítóikkal belépnek a megalakuló nyugdíjgyűlésbe. Legnagyobb összeget a budapesti kávés legények szövetsége lepelt be a nyugdíjintézetbe ötezer forinttal.

A jövő évi közgyűlés helyeül Nagyvárad város lett kijelölve.

A közgyűlést Dr. Benedek János lelkes és nagyhatású záróbeszéde követte. — Az emelkedett hangú lelkes, hazafias beszéd egészen felvillanyozta a hallgatóságot. Perczekig tartó viharos taps és éljenzés hangzott fel a gyönyörű beszéd befejezte után.

A bankett.

A Bika szálloda fényesen felszolgált termében kétszáz terítékű bankett volt. Este nyolcz órakor vette kezdetét a bankett. Gróf Dégenfeld József főispán és Boczkó Sámuel rendőrfők pitany foglalták el a főhelyet. Ott láttuk nagyszámu városunk előkelőségét köztük Wolafka Nándor, Olah Károly, Király Gyula, Vetéssy Béla, Dr. Benedek János, Végh Gyula, dr. Rózsa Mór, dr. Sárvány, stb.

Az első felköszöntőt Boczkó Sámuel a kongresszus díszelnöke mondta a királyt életve. Szép lelkes szavait állva hallgatták meg Wolafka Nándor a vendéglősökre emelte poharát.

Kedélyes hangon tartott toasztja jóízű derűséget keltett. Szavai végeztével szerencsét kívánt a nyugdíjintézetnek.
Utána Király Gyula tanácsos a távollévő polgármester helyett üdvözölte a vendégeket és érték üritett poharát. Bokross Károly talpraesett szép beszédében Boczkó Sámuelt köszöntötte fel. Gundel János gróf Dégenfeld József főispánt köszöntötte fel: Vécesey Dezső Debreczen város közönségére üritette poharát, — a míg Hauer Bertalan a vendégeket ültette.

Stern Hermann Debreczen város vendégszerető polgáira és a kongresszus vezetőire üritett poharát. Benedek János a kongresszust vezető férfiakat köszöntötte fel, mint a nemes czél érdekében önzetlenül működőket, Solti Ödön dr. pedig Wolafka püspököt és Debreczen város tanácsát köszöntötte fel. Szavaira Wolafka ismét fölállott és kedélyes tónusban a vendéglősök ügyének szerencsés jövőjére mondott köszöntőt. Seres Márton Wolafkát köszöntötte fel F. Kis Lajos François Lajosra üritette poharát. François Lajos a született francziából lett magyar honpolgár erre kissé tört magyar nyelven, de szívből igaz érzéssel és szelleme apercükkel fűszerezve toasztot mondott Debreczen város közönségére.

A bankett közönsége a késő éjjeli órákig együtt maradt. A zenét Rácz Károly jeles zenekara szolgáltatta.

A mai nap.

A mai napon a vendéglősök kongresszusának tagjai gyűltek egybe a »Bika« szálloda nagytermében.

Fél 10 órakor Gundel János nyitotta meg az ülést. Bejelentette a tegnapi nap folyamán utólag érkezett adományokat a nyugdíjintézet javára.

Majd felolvastatnak az üdvözlő táviratok, melyek az ország különböző részeiről a kongresszushoz érkeztek.

Gundel Károly elnök átadta ezután, helyét Priváry Pál társelnöknek (Szeged) s maga elfoglalta az előadói széket, hogy a pénzügyminiszter leiratát véleményes jelentésével egyetemben előadja. A vendéglősök felirata volt a pénzügyminiszterhez sérelmeik orvoslásaiért.

E kérdés a kongresszus tagjait sok keretű megjegyzésre bírta. Minden városból emelkedtek fel szólásra, — mindenfelől hangzottak a panaszok, melyek a legkülönfelebb sérelmeket panaszolták.

E kérdés tárgyalása hosszura nyulva, — elnök a kongresszust öt percze felfüggeszti.

Az egyes pontok többnyire felszólalásra adtak okot és a különböző városok képviselői a legkülönösebb sérelmeket panaszolták. Glück Frigyes távollétében a kereskedelmiügyi miniszter leiratát Priváry Pál terjesztette a kongresszus elé.

Ugy szintén a tanonczok egészség ügyének rendezése tanonczkérdés és szakiskolák rendezése tárgyában szintén Priváry Pál teljesítette az előadói tisztet.

Majd Bokros Károly előadói beszéde következett a nyugdíj intézmény és az O. M. Sz. és K. Sz. megalakítása tárgyában.

A kongresszus több felszólalás után tudomásul vette az előterjesztést.

Delben a vendégek tiszteletére díszebéd volt.

Este a nagyerdei »Dobos« pavillonban majális lesz.

NAPI HIREK.

* A három fagyos szentek itt vannak.

A gazdák rémei ezek, rendszeren csunya uniformisban jelennek meg. Ma P o n g r a c z e z a t beköszöntött, mint első szent hozott is fergeteges, poros időt, de hála Istennek fagyot nem. Csak még a másik két szent is így viselje magát, meg 25-én Orbán, akkor csak megvizsgálatódnék valamiképp a szegény magyar gazda.

* A kongresszus fényképen. Városunk egyik szorgalmas fényképező vállalkozott arra, hogy a vendéglősök kongresszusát fényképen megörökíti. A tagok örömmel járultak a fényképezés ezen eszméjéhez, hogy a debreczeni vgnapok e m l e k é r e m ó d j u k b a n l e g y e n f e n y k é p e t b i r n i. Az elnök a vita megkezdése előtt felkérte a jelenlevőket, hogy tárgyalás végeztével maradjanak együtt, hogy a fényképezésnek alkalma nyíljenek teljes képet alkotni.

* Elhalasztott esküdtzéki tárgyalás. A deb. kir. trvszek, mint sajtó-bírósnak f. évi 6533 számú átirata szerint a Dobó Sándor panasza folytán Lada János ellen folyamatra tett s f. é. Maj. 1D ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött esküdtzéki tárgyalás elhalasztván, erről a II-ik évnegyedben szolgálatot teljesítő s berendelt esküdtek azzal értesítet-

nek, hogy e jelzett napra kitűzött esküdtzéki tárgyalásra nem kell megjelenniök. debr 1898 május 11-én Simonffy Imre kir. tan. polgármester.

* Stahl Géza gyászja. Stahl Géza főmérnökünket suiyo csapás érte sogora Békésen meghalt. A főmérnök elutazott a temetésre és csak szombaton érkezik ismét vissza.

* Esküvő. Dr. Altmann Béla debreczeni fiatal orvos, a debreczeni orvos-egylet titkára tegnap vezette Nagyváradon oltárhoz bájos aráját, Mandel Szeréna kisasszonyt, Mandel Albert nagybárodí hírtokos leányát.

* Rejtélyes hulla. Kis oroszi községben a nagy dunaágból tegnap 17—18 évesnek látszó urinő hulláját fogták ki. Fekete barsony galler és világos erikos kivarrott derék volt rajta. A hulla személyazonosságát nem lehet megállapítani, mivel ruhazsákjaiban semmi nemű irást nem találtak, s így azt sem lehet megállapítani, hogy a szerencsétlen urinő, hogy került a habok közé. Kiletet megállapítandó a hivatalos lapban közöljük.

* A bajor passió játék cím. alatt most Debreczenben a Margit-fürdőben esteként folyó előadások azt lehet mondani egészen részvét nélkül vannak s így az anyagi eredmény nem felel meg a társulat várakozásának, amelyek pedig nagyobb érdekességet kelthetnének, nem azért, mert a társulat kitűnő r. katolikus, nem kisebb férfiakból, mint püspököktől Bubics, Meszlényi Gy. stb. kiállított bizonyítványokra is hivatkozhatik, hanem mert minden keresztény és nem keresztény előtt érdekes bibliai történeteket is jelenít. Mert tulajdonképpen nem kizárólag passió-játékok azok, hanem egészen szent történeti jelentésűek, amidőn az ő testamentomi nevezetesebb történeteket is felveszi előadás tárgyául. Igaz, hogy a megváltás végrehajtását tárgyaló Krisztusi jelenetek aztán a legmeghatóbbak és legsikerültebbek: az »utolsó vacsora« Leonardo da Vinci világhírű falfestménye után; a keresztre feszítés; a keresztől-leemelés sirbatétel és a feltámadás. Az elsőbbség izraeliták az epész pedig a keresztényekben nagyobb érdeklődést kelthetnének, kivált midőn a jelentés meg épen sikerült. Felhívjuk ez előadásokra városunk közönségének nagyobb érdeklődését.

* Eltolonczolt csavargó. Tóth A. király házi egyént ma éjjel a kenyér piaczon egy sátorba találtak, hol lakás hiányában az éjt tölteni akarta. Bevittek a rendőrséghez, honnan illetőségi helyére tolonczolják.

* Körözés. Városunkban is gyakran jart biztosítási ügyleteket kötni. Merza Antal szamosújvári illetőségi ügynök, Ez a Merra Antal nemesak a biztosítások megkötésénél vezetett felre a feleket, hanem azonkívül meg is lopta őket. Legutóbb hirt adtuk arról hogy Merrát a bádapesti törvényszék körözött. A hivatalos lap legutóbbi számában Merrát a szegedi törvényszék is körözött, hol több rendbeli sikkasztás és lopással van vádolva.

* A sertések szállításáról. A polgármesteri hivatalba ma érkezett sürgöny, melyben a belügyminiszter Debreczen város területéről a sertéseknek Ausztriába való bevitelét eltiltotta.

* Vizsgálati rend a debreczeni ev. ref. főiskolában az 1897—98. iskolai év végén. Jun. 13-án reggel 8 órakor háláadó istentisztelet a főiskolai imateremben. Vizsgálatok: A) a theologiai akadémián. Jun. 13-án kezdődnek az I—IV. é hittunhallgatók párbeszédi vizsgálatai s tartanak jun. 26-ig. Jun. 28-án theolog. alapvizsgálatok tartatnak; az ezekre vonatkozó kérvények jun. 26. déli 12 óráig nyújthatók be a theolog. dékani hivatalban. B) a jog és allamtudományi karnál. Jun. 13-án kezdődnek a párbeszédi vizsgálatok. Jun. 18. déli 12-ig az alap és államvizsgálatok letétele végett, a kellően felszerelt folyamodványok a jogi dékani hivatalba beadandók. Jun. 20 s következő napjain alap és államvizsgálatok tartatnak a főisk. kistanácssteremben a később közölteendő sorrendben C) A főgymnasiumban. Maj. 6—7. a VIII. o. magánvizsgálata. 9-én a VIII. o. osztályvizsgálata. 10—14. írásbeli érettség

vizsgálat, Jun. 12 d. e. 10 ó. francia nyelvi vizsgálat, 11 ó. szabadkezi rajzvizsgálat. D. u. 3 ó. gyorsírászi, 4 ó. tornavizsgálat. Jun. 13. VII. o. vizsgálat az oratoriumban, I. o. vizsgálat a fizikai tanteremben, d. e. az A, d. u. a B. szakaszé. Jun. 14 a VI. o. és II. o. A. és B. szakaszának vizsgálatát ugyanott azon sorrendben, mint a VII.—I. o. Jun. 15. az V—VI. o. A. B. szakaszának vizsgálatát, mint az előbbieket. Jun. 16. a IV. A. o. vizsgálatát az oratoriumban, a IV. B. o. a fizikai tanteremben. Jun. 17—18. 20—21. magánvizsgálatok, 17—18. az I—II. o., 20—21 a III—VII. o. A magánvizsgálatok írásbeliek és szóbeliek. A vizsgálatok általában d. e. 8., d. u. 3 órakor kezdődnek. D) a tanítóképző intézetben. Jun. 7—21-ig bezárólag szigorlatok tartanak az osztálytermekben a rendes tanórákon. Jun. 22—23. d. e. 9—12 ig. d. u. 4—6 óráig nyilvános köztisztviselői az akadémiai VI. tanteremben. Jun. 24—25. magán tanuló vizsgálatai. Kiadta Debreczenben 1898. májusi 12. Az igazgatóság.

* Igen elegáns nyári női toiletteket, gyönyörű szép női ruhákat készít a legújabb divatlapok mintára K r o n o v i t z Matild Nagyjú-utca 1707. sz. a. Weinberger Lajos ur hazában.

* A balneológiai tanfolyam hallgatói a Mattóni-féle sósfürdőben. Bókay Árpád egyetemi tanár ur a balneológiai tanfolyam hallgatóival tegnap meglátogatta Mattóni Erzsébet-sósfürdőt; benntől meglepetéssel a fürdő-otlat és fürdőkert, mely alkalommal hallgatóinak azok balneotherraphiai jelentőségét és fontosságát magyarázta s elismerőleg nyilatkozott a telepről. Különösen megnyerté tetszését az ott uralkodó példaszzerű tisztaság. A fürdő több mint 30 éve fennállása óta tényleg oly meglepő eredményeket mutathat fel, minőkkel más gyógyhely ritkán dicsekedhetik különösen nagy a száma azon női- és alhasi bánalmaknak, melyeknél ezen gyógyfürdőt rendkívül kedvező eredménnyel használták. Ezen idényben egy jó hírű vendéglős szerződése által a közönség igényeiről ez irányban is gondoskodva van. A főváros két pontjáról (Ferencz József-tér és Kalvin-tér) kellő számú omnibuszok közlekednek a gyógyfürdőig, a hova különben már a közeljövőben villamosvasutat fogja eszközölni a közlekedést. Előre látható tehát, hogy a jelen idényben is zárandók helye lesz e fürdőhely az eredményes gyógyulást kereső közönségnek.

* Betörés Tégláson. Tegás községben e hó 8-án éjjel ismeretlen tettesek az Eizman Sámuel és Weisz Ignác korcsmárosok pincéjébe behatoltak s onnan nagymennyiségű sört, bort loptak el. A rendőrség nyomoz.

IRODALOM.

„A magyar nemzet pusztulása“ (oláhsítás miatt) ez. könyvet pünkösdre mindazoknak megküldöm, a kik arra idáig elfizettek, vagy azt megrendelték, valamint azoknak is, a kik folyó május hó 25-éig megrendelik.

Tisztelettel felkérem tehát pártfogóimat és ismerőseimet, kiknek előfizetési ívet küldöttem: sziveskedjenek az ívetek illetve becses megrendeléseiket e hó 25-ig hozzám juttatni, hogy a pünkösdre megjelenő könyv szétküldése iránt intézkedhessem.

Debrecen, 1898 május hó.

Hazafias tisztelettel
Dr. Király Péter.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaárak emelkedése. A gabona-üzletekben egyre folytatódik a hausse. New-Yorkban ma a készbuza ára 16 $\frac{1}{2}$ centtel emelkedett 160-ra, míg Chicago még ebben a tekintetben is tullelt legnagyobb vetélytársán, amennyiben 17 $\frac{1}{4}$ centtel magasabb árfolyamokat küldött. Természetesen a budapesti tőzsde sem neheztel közömbösséggel a folytonos emelkedést, mindazonáltal bátran mondhatjuk, hogy a készbuza mai 25 kros

drágulása kizárólagosan annak tulajdonítható, hogy a malmok egyre több fehér lisztet adnak el Franciaországba, hol a liszt ára újból 2 $\frac{3}{4}$ frankkal emelkedett.

Ha az a párisi távirat, mely ezt a liszt drágulást, valamint a buzaárak 1 frankos áremelkedését hírül hozta, még a tőzsdei zárlat előtt köztudomásúvá lett volna, nálunk az áremelkedés az utolsó pillanatban jókora mértékben növekedett volna. A többi külföldi piacokon is nagyon szilárd az irányzat. Így pl. a legfontosabb live pooli piac 2 $\frac{1}{8}$ shillinggel, azaz 28 krral magasabb árjelezést küldött s általában minden jel arra vall, hogy a mai áremelkedés — mely Budapesten a májusi buzáznál 38 kr. a szeptemberi buzáznál 14, a május-juniusi tegerinél 11, a júliusi tegerinél 7, a szeptemberi rozsnál és a zabnál 6 kr. — még folytatódni fog.

A franciaországi nagy lisztkereslet, — mint értesülünk — ismét nagyarányuan föllendítette a fiumén át irányuló liszt kivitelét s a budapesti malmok igen jelentékeny eladásokat hoztak létre a francia piacokkal olyannyira, hogy a magyar kikötőből Marseille felé menő hajók nagy része úszttal rakodtak s az Adra gőzöseinél rakódóhelyre hosszabb időre előzetesen le van foglalva a nagy liszt-szállítványok részére.

A vetések állása. Mint hevesmezei levelezőnk írja ott a vetések általában véve szépek, de a buza igen buján, kövéren fejlődött s emiatt a legtöbb helyen le kellett vágni; mindamellett ha más baj nem lesz jó termést várunk. A kapásnövények közül a krumpli és repa szépen kelnek, a dohányt most ültetik, a tengeri vetése be van fejezve, a mesterséges takarmány szépen mutatkozik. A legelők szépek, az állategészségügy jó s a gyümölcsfák is szép termett ígérnek kivéve a barackot.

CSARNOK.

Két kaland.

Irtá: François Coppée.

Alig szolgálta fel a marenni osztrigát a pinczér, két fiatal ember maris a nőkről kezdett beszélgetni.

Elegáns, harmincz év körüli elvhajhászó legényemberek voltak ezek; divatos nyakkendővel, gondosan ápolt kezekkel, a milyenek az előkelő napolok szoktak lenni. Nem egy nő mondhatta nekik sirva-fakadva; Istenem, istenem! hat nincs önök szíve!

Az egyik szöke volt; felsütött hajával és bajszával III. Henrik pipereőz kegyenczeihez hasonlított. Most elgondolkozva forgatta mutató és hüvelykujja között a topaz színű chablisval teli pohárnak karsu nyakát majd hirtelen megszólalt:

— Mit gondolsz, ugy-e nem volna rossz dolog egy — Don Juanoktól írott könyv, a melyben mindenik nyílt őszinteséggel adná elő az ő legkedvesebb szerelmi kalandját azt, a mely után semmi kedvetlen érzet nem maradt fenn lelkében és a melyre mindig édes, bus melancholiával gondolhat vissza.

— Kitűnő eszme! — válaszolt a barna az utolsó osztrigát szüresölgetve és asztalkendőjével végtörölve selymes puha szakállát, — legalább megpihennek egy kissé attól a sok fiziológiai és kulturhistóriai regénytől. De hát miért ne kezdhetők el mi magunk? Nekem már megvan a magam története; hát a tied?

— Az én történetem... várj csak!... ördögbe is, engedj egy kis időt, hadd jusson eszembe.

— Ne a henczegő!... segítsek talán?... Am jól van... F. fine volt, ugy-e? Tudod... jogászokodásunk idjéből...

— Sohse törd a fejed tovább, barátom, most már emlékszem arra az egyetlen kalandra, igen — szavamra — az egyrdülire, a mely a legesekélyebb kellemetlen nyomot sem hagyott lelkemben. Am esüfölj ki, ha majd elbeszéltem, de mégis úgy történt, a hogy elmondom.

— Beszélje hát.

— A mult év szeptemberének végén, visszautazóban a granvillei tengeri fürdőből, megállapodtam egy napra Vire-ben, hogy meglátogassam egy régi barátomat, a kinek a folyó mentén, a normendiai Svájcz ez elragadó telivér párisi volt, most él az ősi fészékben, úgy, mint egy gentleman farmer. Szalma-kalappal, uborkazöld bársonymellényben, szájában tajtékpípával, várt rám az allomáson és egy sáros csatagos bricskában vitt haza kastélyába. A kocsihoz méltó volt a ki — nagyon helytelenül nem viselt fűzőt, aztán mégcsodálta két vaskos gyermekét, akik valami amerikai esecsemő-kiallításra bizonyára az első díjat nyerték volna el: végül pipára gyujtva, körülvezetett gazdagságában. Egyik oldalról a másikba, kertből legelőre s visszaballagva George barátom másról sem beszélt, mint az idén várható almatermelésről, a sertésenyésztésről, közbe erősen megszólva a kormány, hogy egyik remek hizójának minden igazságos jog ellenére csak a másodikdíjat ítélte oda.

Öt évi falusi élet ilyenre tette a „Bouffes Csillagának“, Fanfare Clara-nak egykori kedvesét!

— De minek is hát ez a hosszú berezetés?

— Szükség volt rá, a mint majd látni fogod. Megszólalt a reggelhez hívó csöngőt: asztalhoz ültünk, hol a jól meztartott háziasszony két csodagyermekével már helyet foglalt.

Alig hajtotta le George barátom a falusi szokás szerint izelítőknek szánt első pohár almagort, mikor egy fekete ruhás, fiatal, karsu leányka — kezében a még párolgó tojáspénnyel megrakott tállal — belepett. Barátom ilyen kedves teremtést nem igen láttam életmben!

Körülbőlül husz éves lehetett... Igazi angol szépség, rózsaszírom arccsal, zöldes-szürke szemekkel, a melyeket fekete pillák árnyékoltak... És a kezei!... és a termete!... Piczi gyolcsfőkötője alól nehéz, gesztenyebarna hajfonatai a térdéig kíváncsoltak le...

— Eh, mit!

— Kati — szólt hozzá meglehetősen sárgorú hangon a háziasszony — mondja meg a szakácsnénak, hogy máskor ne felejtse el a sültet borssal meghinteni. Mikor a leányka kiment, George felvilágosított, hogy Ez egy angol szobaleány, a kinek a gyermekek számára hozattunk.

Tehát szolgáló ez az elragadó leányka! Igazságtalanságnak tetszett ez előttem és mikor visszatért, önkénytelenül reá emelte tekintetemet... Talán te képzelődsz boldondnak fogsz tartani... de az első szempillantásra észrevettem, hogy örültem szerelmem belém.

— Igazán?...

— Gondolj, a mit akarsz, de a tisztán igazat mondom, Igen, örültem szerelmes! Olyannyira, hogy el sem tudta fordítani rólam tekintetét, a mely majdnem élettelenül bágyadt el, ha az enyemmel találkozott. Szerelmem lett annyira, hogy szinte megígézve, mintegy oda-czövekeltem, allva maradt urnője széke mögött, pirulva, fájló-boldog mosolyal ajkain nedvesedő, égő szemeivel. A fecsegő George és a két apró Gargantuayal bibeődő anya, szerencsére semmitsem vett észre. Képzelted azonban, hogy feszélyezve éreztem magamat, Ugy tettem tehát, mintha Kati észre sem venném és nagy figyelemmel kísértem vendéglátogatóm beszédét.

Amde nagyon izgatott a leánynak jelenléte: hallani nehéz sóhaját, a mint mögöttem elhaladt; érezni keze remegését, a mint teritékemet felváltotta. Végre befűzött a dejeuner.

George kivezetett a gyümölcsösbe, hogy

dobányozhasunk. S míg ő nekem előadást tartott a gyümölcsfak nemesítéséről, addig én szüntelenül a váratlan kalanddal foglalkoztam magamban. Megvallom, hogy hiszágomat legyezte némiképp ennek a szép, fiatal angol lánynak, noha csak dada volt. hozzám való szerelme.

Győzelmemet éppen nem tartottam caesarinak és igen jól el tudtam képzelni, hogy e kedves teremtés, faragatlan emberek között élve, engem, mint új szokatlan jelenséget azon a helyen, — elegáns utiruhámban, a tengeri levegőtől barnapiros arczommal és szőke szakállammal egyenesen csábító szépek talál.

De hogy rövid legyek, nem akarva föl-tűnést kelteni amugy is csak másnap reggelig való ottidőzésem alatt, látszólag nem foglalkoztam többé Kattival, pedig szegény a vacsoránál is úgy viselkedett mint delben.

Másnap az első vonattal akartam elutazni. Alig hogy fölöltözököttem, belépett hozzám George és nyomában a szép szobaleány. — Siess, — szóit házigazdam — 8 órákor az allomason kell lenned. Kati majd segít a csomagolásnál míg én befogatok. — És kiment egyedül hagyott vele. Zavartan, dobogó szívvel mélyre szomorú tekintettel állott előttem. Sejtém, hogy elutazasom egy édes reménység-től fosztja meg őt és valami elenálhatalan érzéstől hajtva, olatéptem hozzá, s megragadtam a kezét, két könyecsepp toltult szempillái alá... fagyos, hideg keze remegett az enyémben — aztán a karomba szédült s fejével vállamra hanyatlott.

— Elmegysz! — suttogta bajos angolos hangszólyval, de a kétségbeeséstől reszkető hangon. Tegezett, barátom, ösztönyszerűleg, imadásra* méltó természetességgel és én éreztem, hogy egész lelkével nekem adta magát. »Mennem kell, szegény kicsikém! E pillanatban George erős szava hallatszott a lépcsőskőről. »Siess, jer le!... a kocsi már itt van!« Kati halothalványan bontakozott ki a karjaimból. Jöformán nem is tudva, hogy mily magatartást tanusi sak vele szemben, minthogy megis csak szolgálati minőségben volt a ház-nál egy lousdort vettem ki gépiesen a zse-bemből és oda akartam nyújtani neki.

Lattam, hogy összeborzadt. Villámlo szemekkel, megbotránkozó arccal taszítá vissza kezemet és kiáltá: »Soha — üntől!« — »Jösz-e már?« hallatszott George szava újból. Megszégyenülve dugtam vissza a pénzt mel-lényzsebembe. Dühös voltam magamra. Te a ki szereted a nőket érteni fogsz engem. Ily szörnyű lelkiállapotban csak nem hagyhatom, ha elmegyek Hirtelen mint a villám, szilajul karomba ragadtam őt és ajkamat egő ajkaira szoritám... és érzem, hogy egész testében megremegek csókom tüztől.

Egy percczel később George mellett ültem a kocsi-ban s öt órával később Párisban voltam; két napra ra egész elfelejtettem az egész dolgot. De ha jól meggondolom ez volt mégis az én legkedvesebb szerelmi kalandom. Bevégertem most rajtad a sor.

— Rajtam? Az én esetem egy kissé bonyolultabb. — kezdte a szép ólász szavaló

ifju. — Talán emlékszel még, hogy tüdőba-jomból felgyógyulva az orvosok Paulába küldtek — jó levegőre.

— Gonosz nyelvek ugyan azt hitték, hogy voltaképen a kis báróné szerepel a dologban.

Vége köv.

Jó karban levő czim-balom, vételre keres-tetik.

Czim a kiadóhivatal-ban.

A Margit fürdő disztermében.

Még csak 3 előadás

12-én csütörtökön. 13-án pénteken és 15-én vasárnap

A nagy kiengesztelődési áldozat a Golgotán.

Jézus szenvedése és halála

az o bajor passio társaság által.

HELYÁRAK: Tánlásszék I—III. sor 1 frt. IV-VI. sor 80 kr. Zártszék 60 kr. Ülőhely 40 kr. Deákjegy 20 kr. Állóhely 20 kr.

Pénztárnyitás 7 óraker. — Kezdeté 7/8 óraker.

Jegyek előre valthatók a főtőzsdében.

Aranyozó üzlet.

Van szerencsém tudomására hozni Debreczen és vidékének, hogy

aranyozó üzletemet

május 1 től Morgó utcai lakásom-ról áthelyezem

főtér, Teleky-utca 2135. sz. ház alatt levő üzlethelyiségbe

s kérem a nagyérdemű közön-ség bec és pártfogását.

Tisztelettel

Dömsödy Lajos

aranyozó-mester.

Aranyozó üzlet.

A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m:

1. A debreczeni 2477 sz. tjkvben foglalt 1783 sorszámú ház utáni mintegy 12 hold **ondódi föld**;
2. Az ugyanazon számú tjkvben foglalt mintegy 18 hold tanya épületekkel ellátott **ujosztású föld**;
3. Az ugyanazon és a 3729 számú tjkvben foglalt s pajtával ellátott mintegy 2000 □ öl területű **postakerti szőlő**;
4. A H.-Böszörményi 13787 számú tjkvben foglalt mintegy 78 hold tagosított **rétiföld**

eladó k.

Értekezhetni Debreczenben az örökösök megbizottja Dr. **Megyery Pál** ügyvéddel Széchényi-utca 1778 sz. alatt.

Mária-zelli Gyomor-cseppek

nagyszertren hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fellajtság, savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, teiesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gúszták, májbajok és hámor-rhoidákknál.

Említtet bajoknál a **Máriazellii gyomorcseppek** évek óta kitű-nőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török József** gyógyszerész **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom”.

A Máriazellii gyomorcseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Gölti Nándor, Tóth Bé-la, Mihalovits István Dr. Röthschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél, **Diosze-gen**: Vaday Ignác, **Er-Mihályfalvan**: Mátray István, **Hadhazon**: Farkas Ödön, Kaban; Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Tüdőbetegségek
(chronikus katarrhusok és tüdősravadás)

gyógyíthatók
a kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

GLANDULÉN a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbeteg-ségeknél. Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

GLANDULÉN a legbiztosabb ismert szer, minek segítsé-gével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén célszerű használata fokozza a természetes gyó-gyulást.

GLANDULÉN nem mesterségesen uton előállított vegyi szer, melyeknek töbnyire nem kívánt kellemetlen mellékha-tásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb haszná-latnál is.

GLANDULÉN előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meer-rane (i S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmir-igyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak beve-vésre. Minden egyes tablettá tartalmaz 0.25 Glandulén-nek megfelelő 0.05 besűrített mirigyanyagokat és 0.20 izjavító tejzúkrót.

GLANDULÉN törvényileg védve és szabadalmazva van, utánzatoktól óvakodjék. — Változtalan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógytárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a fős-raktárhoz:

Diana gyógyszerész,
Budapest, Károly-körút 5. szám.

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenek, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor- és sör czimkék

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.